

TOIMINTAKERTOMUS 2024

YLEISKATSAUS

Toimintavuoden keskeiseksi teemaksi nousi Eurajoen rantametsien ja muun rantakasvillisuuden merkitys jokiluonnolle ja joen virkistyskäytölle. Vuosikokouksessa tutustuttiin Eurajoen kunnan keskustaajaman ja sen jokirantojen uusiin käyttösuunnitelmiin. Kesällä yhdistyksen rantametsä -työryhmä aloitti Euran kunnan omistamien rantakiinteistöjen luontoarvojen inventoinnin. Yhdistys osallistui aktiivisesti kansalaiskeskusteluun jokivarsiluonnon merkityksellisyydestä ihmisille ja jokiluonnolle. Vuoden lopulla käynnistyi Euran keskustaajaman jokivarsipolun suunnittelu. Sitä edistämään perustettiin jokipolku -työryhmä, jonka jäsen yhdistys on.

24. Eurajoki -melontatapahtuma oli yhdistyksen voimainponnistus monessakin mielessä. Melonnan järjestelyn uusina yhteistyökumppaneina olivat porilainen melontaseura Melamajavat ry ja Sandrian villi luonto -yritys. Rahoitusta tapahtumalle saatiin Korsi Säätiöltä. Loisketta Eurajoessa yleisöjuhla järjestettiin Vuojoen kartanon pihassa. Tarjolla oli monipuolista ohjelmaa musiikista jokiaiheiseen paneelikeskusteluun. Juhlaohjelma oli erityisesti suunniteltu lapsiperheille ja nuorille. Sekä melonta, että juhla onnistuivat hyvin ja ne olivat molemmat yleisömenestyksiä. Elokuussa järjestettiin vielä toinen iltaretkimelonta Kaunissaareen.

Vesiensuojeluyhdistys panosti monella tavalla Eurajoenjoen kalataloudelliseen hoitoon. Yhdistys oli muun muassa edesauttamassa Pappilankosken takaisinvaelluksen ja Juvajoen koskikunnostusten suunnitelmia. Joen meritaimenkannan voimistaminen sai jatkoa. Toukokuun puolella välin Eurakosken padon alapuolelle istutettiin toisen kerran taimen pokasia. Tällä kerralla istutettiin noin 1200 yksivuotiaista rasvaeväleikattua poikasta.

Talkootoiminta oli totuttuun tapaan runsasta ja monipuolista. Vuoden aikanaa niitettiin rantaniittyä, ennallistettiin suota ja siivottiin jokea. Yhdistys osallistui Pyhäjärvi-instituutin Satavesi virtaa – ja Taimenvirta -hankkeisiin. Melontaretkien lisäksi järjestettiin suosittu Taimen – ja Siikaretket. Yhdistyksen toimintaa esiteltiin muun muassa Eurajoki -melontatapahtumassa ja Eurajoen markkinoilla. Esitelyt onnistuivat hyvin yhdistyksen uudessa Pop -Up -teltassa.

Loppuvuosi oli Eurajoen valuma-alueella poikkeuksellisen sateinen ja virtaamat suuria. Marraskuun lopussa sääolot aiheuttivat suurtulvan, joka oli erityisen voimakas joen yläjuoksulla. Omaisuusvahinkojen lisäksi tulva aiheutti valtavat kiintoaines- ja ravinnekuormitukset jokeen. Hulevedet aiheuttivat viemäreiden ylivuotoja sekä pumppaamojen ja jätevedenpuhdistamon ohitusjuoksutuksia, jonka seurauksena jokiveden hygieninen tila heikkeni. Yhdistys jätti Euran kunnalle mielipiteen, jossa esitettiin, että Eurajoen yläjuoksu nimettäisiin valtakunnalliseksi hulevesitulvariskialueeksi. ELY -keskukselle yhdistys jätti aloitteen Eurajoen valuma -alueen tulvatorjuntasuunnittelun käynnistämiseksi. Aloitteessaan yhdistys esitti, että tulevaisuuden tulvatorjunta tulisi perustua valuma -alueen vesistöjen veden pidättämisen lisäämiseen. Edellinen vaikea tulvatilanne koettiin Eurajoessa talvella 2022 – 2023.

JÄSENMAÄRÄ

Yhdistyksen jäsenmäärä pysyi toimintakauden 2024 lähes samana kuin muutamana edeltävänä vuotena. Uusia jäseniä liittyy mukaan mukavasti, mutta vuositasolla yhdistys myös menettää muutamia jäseniä erinäisistä syistä johtuen. Toimintakauden 2024 aikana yhdistykseen hyväksyttiin yhteensä 13 uutta henkilöjäsentä ja poistettiin 13. Kokonaisjäsenmäärä oli täten 128 mistä yhteisöjäseniä 11 ja kannatusjäseniä 3.

HALLITUS JA KOKOUKSET

Kokouksia kaudella 2024 oli yhteensä kymmenen, joista yksi oli vuosikokous, kaksi hallituksen sähköpostikokousta ja loput seitsemän hallituksen läsnäolokokouksia. Vuosikokous pidettiin Eurajoella Eurajoki -salissa 29.2. Puheenjohtajana kokouksessa toimi Vesa Jalonen.

Vuosikokouksen päätöksellä hallituksen puheenjohtajana jatkoi Seppo Varjonen. Hallituksen jatkaviksi jäseniksi valittiin Susanne Ekroth, Eija Kuusisto, Petteri Kankaanpää, Anniina Ranne, Jari Sepponen, Jari Lainio ja Petra Matikka, sekä uutena Saana Jaakkola. Toiminnantarkastajiksi valittiin Vesa Jalonen ja Jussi Vallin.

Vuosikokouksen perään pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa varapuheenjohtajaksi valittiin Jari Sepponen, rahastonhoitajaksi Paula Saarivuori, jäsen- ja viestintäsihteeriksi Susanne Ekroth sekä sihteeriksi Anniina Ranne.

Kauden aikana asiantuntijajäseninä toimivat Karri Jutila, Tuukka Degerman, Jaakko Iivanainen ja Jami Annala. Loppuvuodesta uusiksi asiantuntijoiksi valittiin Annika Kiiski ja Eveliina Kiiski.

EDUSTUS JA YHTEISTYÖ

Yhteistyö eri sidosryhmien ja kuntien kanssa jatkui aktiivisena yhdistyksen puheenjohtaja Seppo Varjosen johdolla. Satavesi virtaa- hanke ja Joki-ohjelma jatkoivat edelleen kokoontumisiaan ja JOKI -ohjelmaan kuuluvassa Taimenvirta hankkeen talkoissa oli myös mukana yhdistyksen edustusta. Myös ELY -keskuksen SATAVESI -työryhmän molempiin kokouksiin osallistuttiin.

Puheenjohtana Seppo Varjonen oli myös mukana järjestämässä Vesiötökkäretkeä Euran yhteiskoulun luontokurssilaisille syyskuussa.

Varapuheenjohtaja Jari Sepponen oli mukana Olkiluoto 1. ja Olkiluoto 2. seurantaryhmässä, missä valmistellaan ympäristövaikutusten arviointia voimalaitosten tehonnostoa ja käytön pidennystä varten.

Metsähallituksen kanssa jatkettiin yhteistyötä Kakkeriansuon ennallistamiseksi ja Eurajoen vesistökuormituksen vähentämiseksi. Suolle rakennettiin toimintavuonna käsipadot 11. ja 12.

TAPAHTUMAT

Keväällä laskettiin 1200 meritaimenen poikasta Eurajokeen Eurakosken padon alapuolelta. Tämä oli jo toinen kerta kun yhdistys itse tilasi ja laski meritaimenen poikasia Eurajokeen. Keväällä järjestettiin myös Eurajoki -ilta, jossa jaettiin tietoa sekä keskusteltiin Eurajoen vedenlaadusta ja sen seurannasta.

Perinteinen Eurajoki -melonta järjestettiin lauantaina 25.5. yhteistyössä Melamajavat ry:n kanssa Eurajoella. Melonnan lähtöpiste ja oheisohjelma oli Vujoella ja melonta päättyi Lahdenperään. Melojia oli noin 30 henkeä ja tapahtumassa kokonaiskävijöitä arviolta noin 100 henkeä. Tapahtumassa olis huomioitu erityisesti lapsivierailijoita mm. lasten livemusiikilla ja pomppulinnalla. Livemusiikkia oli tarjolla myös aikuisempaan makuun ja oheisohjelmaan oli panostettu aikaisempia vuosia enemmän. Tapahtumaa rahoittamassa oli Korsi säätiö.

Eurajoen markkinoilla oli taas totuttuun tapaan vesiensuojeluyhdistyksen piste Pappilankoskella, ja yhdistyksen toiminta tuntui kiinnostavan useampaa markkinakävijää kuin aikasempina vuosina. Kesällä järjestettiin myös Kaunissaari -melonta jossa osallistujia oli 10 henkeä.

Loka- Marraskuussa oli perinteisten taimen- ja siikaretkien aika, kun Kauttuan Alisenkoskella bongailtiin taimenia kutemassa ja Eurajoen Pappilankoskella tarkkailtiin siikojen nousua. Molemmissa tapahtumissa riitti nähtävää ja osallistujiaakin oli mukavasti.

TALKOOTOIMINTA

Talkootoiminta jatkui aktiivisena erilaisissa siivous-, niitto ja patotalkoissa.

Jo useampana vuonna järjestetyt talkoot löysivät talkoolaisensa myöskin tänä vuonna, vaikka uutta talkooväkeä kaivataan edelleen. Toistuvina talkoina myös tänä vuonna olivat Wanhan Apteekin puutarhan niitto- ja hoitotalkoot, joen siivous Euran kuntakeskuksen alueella ja Kakkerinsuon patotalkoot.

Uutena ”talkootyönä” yhdistyksellä oli rantametsätyöryhmä, joka kartoitti ja inventoi Euran kunnan rantametsiä niiden kasvillisuuden, linnuston ja puuston osalta. Tuloksista on valmisteilla raportti, joka julkaistaan vuoden 2025 alkupuolella. Työ on osa yhdistyksen vuonna 2023 jättämää aloitetta Euran kunnalle.

Yhdistyksen omien talkoiden lisäksi yhdistys osallistui myös yhteistyökumppaneiden talkoisiin. Taimenvirta -hankkeen puitteissa avustettiin instituutin sähkökoekalastajia ja tehtiin totuttua kalaseuranta Pappilankoskella. Satavesi virtaa -hankkeen puitteissa yhdistys kartoitti Juvajoen alaosan koskia tulevia kunnostuksia varten.

VAIKUTTAMINEN JA KANNANOTOT

Toimintakautena 2024 yhdistys jätti jälleen tärkeitä aloitteita, lausuntoja ja mielipiteitä.

Adven Oy:n lupahakemukseen ESAVI/41844/2023 Adven Oy Kauttuan voimalaitos hakee vesilain mukaista lupaa vedenottomäärän kasvattamiseksi Eurajoesta yhteiseltä vesialueelta 50-406-876-3.

Yhdistys jätti tästä mielipiteen, missä vastustetaan Adven Oy:n hakemusta, koska se toteutuessaan aiheuttaa kvalueen alapuolen virtavesieliöstölle ja erityisesti paikalliselle taimenkannalle ympäristöriskin.

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren (KSS) vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman työohjelmasta vuosille 2028-2033 (EPOELY/3145/2023) jätettiin lausunto, koskien keskeisiä kysymyksiä Satakunnan alueella ja erityisesti Eurajoen-Lapinjoen-Sirppujoen osa-alueetta ja Eurajoen valuma-alueetta.

Toimintakaudella 2024 jätettiin kaksi aloitetta, joista toinen oli Euran kunnalle koskien Vesihuoltolaitoksen pumppaamojen ympäristöriskien hallinnasta ja toimintavarmuudesta. Toinen aloite jätettiin joulukussa ELY -keskukselle Eurajoen valuma- alueen tulvatorjuntasuunnittelun käynnistämiseksi.

Yhdistys oli myös valmistautunut jättämään julkisen vastineen mikäli Säskylän jätevedenpuhdistamon varoaltaan tyhjennys Eurajokeen olisi toteutettu.

Alla luettelona kaikki vuoden 2024 lausunnot ja aloitteet

- Aloite ELY:lle Eurajoen valuma-alueen tulvasuojelusta
- Aloite Euran tekniselle lautakunnalle Vesihuoltolaitoksen riskienhallinnan parantamiseksi
- Mielipide Adven Oy Kauttuan voimalaitoksen vesilain mukaisen luvan muuttamisesta
- Lausunto Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman työohjelmasta vuosille 2008-2033

Lausunnot löytyvät osoitteesta <https://www.evsy.fi/julkaisut/lausunnot/>

TALOUS

Toimintavuosi oli yhdistykselle taloudellisesti haastava, sillä suurten yleisötilaisuuksien järjestämiset ja Pop -Up -teltan hankinta aiheuttivat poikkeuksellisen suuria kuluja. Yhdistyksen saamat kuluihin perustuneet avustukset ja oma varainhankinta pitivät kuitenkin talouden vakaalla pohjalla ja yhdistys säilytti hyvän taloudellisen toimintakykynsä.

Yhdistyksen jäsenmaksuihin ei tullut muutoksia, joten vuonna 2024 jäsenmaksu oli 10 euroa henkilöltä. Yhdistysten jäsenmaksu oli 30 euroa, kuntien ja yritysten jäsenmaksu 50 euroa sekä kannatusjäsenmaksu 100 euroa.